

เล่มที่ 1

เอกสารประกอบการเรียน วิชาแซกโซโฟน ศ20223
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประวัติและความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับแซกโซโฟน

Saxophone

นายสุกรีย์ อุดคนดี

ครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนวิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 มีเนื้อหาทั้งหมด 5 เรื่อง คือ

- เล่มที่ 1 เรื่อง ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน
- เล่มที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น
- เล่มที่ 3 เรื่อง พื้นฐานการฝึกเป่าแซกโซโฟน
- เล่มที่ 4 เรื่อง แบบฝึกเป่าตัวโน้ตเบื้องต้น
- เล่มที่ 5 เรื่อง แบบฝึกบันไดเสียงและบทเพลงฝึกหัด

ผู้จัดทำได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน จากประสบการณ์ในการเรียนแซกโซโฟน การสอน
ดนตรีสากล รวมทั้งศึกษาจากครู อาจารย์ เอกสาร ตำรา และแหล่งความรู้อื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์
สำหรับผู้เรียน เนื่องจากแซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยม และ บรรเลงเดี่ยวได้ไพเราะ

สุกรีย์ อุดคนดี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียน	1
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครู	2
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน	3
สาระสำคัญ	4
สาระการเรียนรู้	4
ผลการเรียนรู้	4
แบบทดสอบก่อนเรียน	5
ใบความรู้ที่ 1 ประวัติ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน	8
ประวัติความเป็นมาของแซกโซโฟน	8
ชนิดของแซกโซโฟน	11
แซกโซโฟนที่นิยมในปัจจุบัน	18
การเลือกแซกโซโฟน	19
ส่วนประกอบแซกโซโฟน	20
วิธีประกอบเครื่อง	22
การดูแลรักษาแซกโซโฟน	23
แบบฝึกหัดที่ 1 ประวัติ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน	27
แบบฝึกหัดที่ 2 ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน	28
แบบทดสอบหลัง เรียน	31
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	36
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1 ประวัติ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน	37
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2 ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน	38
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	41

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 ออดอล์ฟ แซ็ก	9
ภาพที่ 2 โซปราโนแซกโซโฟน	11
ภาพที่ 3 อัลโตแซกโซโฟน	12
ภาพที่ 4 เทเนอร์แซกโซโฟน	13
ภาพที่ 5 บาริโตนแซกโซโฟน	14
ภาพที่ 6 เบสแซกโซโฟน	15
ภาพที่ 7 คอนทราเบสแซกโซโฟน	16
ภาพที่ 8 ซับคอนทราเบสแซกโซโฟน	17
ภาพที่ 9 แซกโซโฟนที่นิยมใช้ในปัจจุบัน	18
ภาพที่ 10 ส่วนประกอบของแซกโซโฟน	21
ภาพที่ 11 วิธีประกอบเครื่อง	22
ภาพที่ 12 การประกอบลิ้นเข้ากับปากเป่า	22
ภาพที่ 13 การประกอบปากเป่าเข้ากับคอปปากเป่า	23
ภาพที่ 14 การดูแลรักษาแซกโซโฟน	23
ภาพที่ 15 การทำความสะอาดคอปปากเป่า	24
ภาพที่ 16 การดูแลรักษาภายนอก	25

คำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียน

1. เอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้
 - เล่มที่ 1 เรื่อง ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน
 - เล่มที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น
 - เล่มที่ 3 เรื่อง พื้นฐานการฝึกเป่าแซกโซโฟน
 - เล่มที่ 4 เรื่อง แบบฝึกเป่าตัวโน้ตเบื้องต้น
 - เล่มที่ 5 เรื่อง แบบฝึกบันไดเสียงและบทเพลงฝึกหัด
2. เอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มนี้ เป็นเล่มที่ 1 ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน ประกอบด้วย
 - 2.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียน
 - 2.2 คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครู
 - 2.3 คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน
 - 2.4 สารสำคัญ สารการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้
 - 2.5 แบบทดสอบก่อนเรียน
 - 2.6 ใบความรู้ที่ 1 ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน
 - 2.7 แบบฝึกหัดที่ 1 ชนิดและส่วนประกอบแซกโซโฟน
 - 2.8 แบบฝึกหัดที่ 2 ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน
 - 2.9 แบบทดสอบหลังเรียน
3. เอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มที่ 1 ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน จะบรรจุวัตถุประสงค์
การเรียนรู้ ครูและนักเรียนควรศึกษาคำแนะนำการใช้ให้เข้าใจก่อน

คำแนะนำสำหรับครู

ศึกษาคู่มือการใช้อย่างละเอียดเพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. คอยแนะนำให้คำปรึกษา และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนรู้
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินผลก่อนเรียน
4. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามลำดับเนื้อหา และปฏิบัติตามขั้นตอน
5. เมื่อจบบทเรียนแล้วร่วมกันสรุปเนื้อหา
6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลหลังเรียน

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. เอกสารนี้เป็นเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง แซกโซโฟน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนศึกษาเนื้อหา และฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน
2. ศึกษาสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ในเอกสารประกอบการเรียน วิชา ศ20223 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินผลก่อนเรียน
4. ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนตามลำดับ และปฏิบัติตามขั้นตอนเอกสารประกอบการเรียน
5. เมื่อจบบทเรียนแล้วร่วมกันสรุปเนื้อหา
6. ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลหลังเรียน

สาระสำคัญ

แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีในตระกูลเครื่องลมไม้ ใช้ลิ้นเดี่ยวเหมือนคลาริเน็ต ตัวเครื่องมักจะทำด้วยโลหะแต่เสียงกระเดียดมาทางเครื่องลมไม้ แซกโซโฟนโดยมากจะใช้ในวงโยธวาทิต วงดนตรีลูกทุ่ง วงแตรวง วงแจ๊ส จนถึงวงออร์เคสตรา

สาระการเรียนรู้

ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน

ผลการเรียนรู้

1. เข้าใจและสามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน
2. อธิบายการเลือกแซกโซโฟน วิธีการประกอบเครื่องและการดูแลรักษาแซกโซโฟน

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ตัวเลือก ก, ข, ค และ ง ในกระดาษคำตอบ ที่ถูกต้องที่สุด

1. แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีในตระกูลใด
 - ก. เครื่องลมไม้
 - ข. เครื่องลมทองเหลือง
 - ค. เครื่องสาย
 - ง. เครื่องกระทบ
2. ใครคือผู้ประดิษฐ์แซกโซโฟนเป็นคนแรก
 - ก. จอห์น วินสตัน โอะโนะ เลนนอน
 - ข. ออดอล์ฟ แซ็ก
 - ค. โทมัส เอดิสัน
 - ง. จอห์น เอฟ.เคนเนดี้
3. แซกโซโฟนมีหลายขนาดต่างๆ กัน มีด้วยกันกี่ชนิด
 - ก. 10 ชนิด
 - ข. 8 ชนิด
 - ค. 7 ชนิด
 - ง. 6 ชนิด
4. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่อยู่ในตระกูลแซกโซโฟน
 - ก. โซปราโนแซกโซโฟน
 - ข. เทเนอร์แซกโซโฟน
 - ค. บาริโทนแซกโซโฟน
 - ง. คลาริเน็ตแซกโซโฟน
5. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่จัดอยู่ในประเภทเครื่องเป่าลมไม้
 - ก. ทรัมเป็ต
 - ข. คลาริเน็ต
 - ค. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์
 - ง. แซกโซโฟน
6. แซกโซโฟนผลิตจากวัสดุอะไร
 - ก. ไม้
 - ข. โลหะ
 - ค. พลาสติก
 - ง. ทองเหลือง

7. แซกโซโฟนมีการบรรเลงแบบใด

ก. ดี

ข. เป่า

ค. ดีด

ง. สี

8. แซกโซโฟนเครื่องใด มีขนาดเล็กที่สุด

ก. อัลโต้แซกโซโฟน

ข. เทเนอร์แซกโซโฟน

ค. โซปราโนแซกโซโฟน

ง. บาริโตนแซกโซโฟน

9. แซกโซโฟนเครื่องใด มีขนาดใหญ่ที่สุด

ก. ซັบคอนทราเบสแซกโซโฟน

ข. เทเนอร์แซกโซโฟน

ค. โซปราโนแซกโซโฟน

ง. อัลโต้แซกโซโฟน

10. แซกโซโฟนเครื่องใด มีความถี่เสียงต่ำ

ก. อัลโต้แซกโซโฟน

ข. เทเนอร์แซกโซโฟน

ค. โซปราโนแซกโซโฟน

ง. บาริโตนแซกโซโฟน

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

สรุปผล

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
รวม 10 คะแนน	
เกณฑ์การประเมิน	
8-10 คะแนน ผ่าน	ผ่าน ☐
1-7 คะแนน ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน ☐

ใบความรู้ที่ 1

เรื่องประวัติ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน

แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ก้ำกึ่งระหว่างเครื่องลมไม้กับเครื่องลมทองเหลือง ซึ่งปราชญ์ทางดนตรีได้จัดให้อยู่ในประเภทเครื่องลมไม้ เพราะแม้ลำตัวจะทำด้วยโลหะแต่เสียงกระเดียดไปทางเครื่องลมไม้ ส่วนปากเป่าประกอบด้วยลิ้นปี่ที่ทำด้วยไม้ เสียงของแซกโซโฟนจึงเจิดจ้า และสร้างความรู้สึกแปลกหู เหมือนกับการผสมผสานระหว่างเชลโล่คอร์ดอังกะลุงและคลาริเน็ต ทำให้บรรเลงเสียงได้กระซิบกระซาบ อ่อนหวาน นุ่มนวล และไม่แผดจนแสบโสตประสาท จึงเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยว จากวงโยธวาทิตเดินทางไปสู่วงแจ๊ส ในที่สุดแซกโซโฟนจึงกลายเป็นเครื่องดนตรีที่วงแจ๊สจะขาดเสียมิได้ ทั้งยังเป็นที่ยิยมในการบรรเลงบทเพลงคลาสสิกสมัยใหม่อีกด้วย (อาคม ทีวีวาทีน, 2552 หน้า 3)

ประวัติความเป็นมาของแซกโซโฟน

แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ถูกประดิษฐ์โดย ออดอล์ฟ แซ็ก (Adolphe Sax) ซึ่งมีชื่อจริงว่า Antoine – Joseph Sax แต่คนทั่วไปเรียกเขาว่า Adolphe Sax เขาเป็นชาวเบลเยียม เกิดที่เมืองดินานท์ (Dinant) เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1814 บิดาเขาชื่อ ชาร์ล โจเซฟ แซ็ก (Charles Joseph Sax) เป็นนักดนตรีเป่าฟลูตและคลาริเน็ต นอกจากนี้แล้วบิดาของเขายังมีโรงงานประดิษฐ์เครื่องดนตรีโดยเฉพาะเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลืองอยู่ที่เมืองดินานท์อีกด้วย ประมาณ ปี ค.ศ. 1815 บิดาเขาได้ย้ายโรงงานไปอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ ออดอล์ฟ แซ็ก ได้เรียนรู้และได้รับการถ่ายทอดวิชาซ่อมและประดิษฐ์เครื่องดนตรีจากบิดา ในขณะเดียวกัน ออดอล์ฟ แซ็ก ยังได้ศึกษาดนตรีที่สถาบันดนตรีแห่งกรุงบรัสเซลส์ โดยเรียนเป่าฟลูตและคลาริเน็ต

ในปี ค.ศ.1830 อดอล์ฟ แซ็ก ได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรีของเขาเป็นครั้งแรก โดยมีฟลูตและคลาริเน็ต ซึ่งทำด้วยงาช้าง แสดงในงานนิทรรศการเครื่องดนตรีที่กรุงบรัสเซลส์ ในปี ค.ศ.1838 เขาได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ในการประดิษฐ์เบสคลาริเน็ต ระหว่างปี ค.ศ.1840-1841 เขาได้ประดิษฐ์แซกโซโฟนและได้นำออกแสดงในงานนิทรรศการเครื่องดนตรีที่กรุงบรัสเซลส์ในปี ค.ศ. 1841 แต่คณะกรรมการไม่ได้มอบรางวัลให้แก่เขาเลยโดยอ้างว่าอายุน้อย ในที่สุดเขาได้ย้ายไปตั้งร้านซ่อมและประดิษฐ์เครื่องดนตรีที่กรุงปารีสในปี ค.ศ.1842 ร้านของเขาได้รับความนิยมมากที่สุดในยุโรป โดยเฉพาะเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองในสมัยนั้น ในระหว่างปี ค.ศ.1842-1845 เขาได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรีตระกูลทองเหลือง เรียกว่า แซ็กฮอร์น และได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ที่กรุงปารีสในปี ค.ศ.1845 ในขณะเดียวกันเขาพยายามพัฒนาแซกโซโฟนจนสมบูรณ์และได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ ในปี ค.ศ.1846 ที่กรุงปารีส

อดอล์ฟ แซ็ก ได้ชื่อว่าเป็นครูสอนแซกโซโฟนคนแรกของโลก โดยเริ่มสอนที่สถาบันดนตรีแห่งกรุงปารีสในปี ค.ศ.1857 เป็นเวลา 13 ปี เขาเสียชีวิตในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1894 ที่กรุงปารีส เมื่อมีอายุ 80 ปี (สุกรี เจริญสุข, 2545 หน้า 1-2)

ภาพที่ 1 อดอล์ฟ แซ็ก

ที่มา : กำจร กาญจนถาวร, 2558

» แซกโซโฟนของอดอล์ฟ แซ็ก

อดอล์ฟ แซ็ก ได้มีความตั้งใจที่จะประดิษฐ์เครื่องดนตรีชนิดใหม่ให้มีเสียงประสมระหว่างเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลือง เขาทดลองประดิษฐ์แป้นนิ้วประกอบบนลมไม้กับเครื่องทองเหลือง เรียกว่า อัฟฟิคคลาย โดยยังคงใช้กำพวดรูปถ้วยของเครื่องทองเหลือง แล้วได้เปลี่ยนเป็นกำพวดแบบ คลาริเน็ตแทน ในที่สุดความพยายามของเขาในการผสมลักษณะของเครื่องดนตรี ระหว่างเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลือง ให้ออกเป็นเสียงประสมเป็นผลสำเร็จ เรียกว่า แซกโซโฟน โดยลำตัวของแซกโซโฟนมีลักษณะเหมือนเครื่องทองเหลือง คือทำด้วยโลหะทรงกระบอก ลำตัวเป็นรูปกรวยโค้งคล้ายเบสคลาริเน็ต ระบบนิ้วและแป้นมีส่วนคล้ายโอโบ กำพวดใช้กำพวดคลาริเน็ตคือมีลักษณะเป็นลิ้นเดี่ยว (Single Reed) เป็นที่เชื่อกันว่า อดอล์ฟ แซ็ก ประดิษฐ์แซกบาริโทนเป็นคันแรกก่อนที่จะพัฒนาไปสู่ตระกูลอื่นๆ

บทเพลงชิ้นแรกที่มีทางเพลงสำหรับแซกโซโฟนรวมอยู่ด้วยประพันธ์โดย Berlioz โดยมีอดอล์ฟ แซ็ก เป็นคนเป่าแซกโซโฟนเอง บรรเลงครั้งแรกในปี ค.ศ.1844 หลังจากนั้นความนิยมของแซกโซโฟนได้แพร่ขยายไปทั่วยุโรปและอเมริกา ดุริยกรวีสำคัญๆ หลายคนได้ประพันธ์ ดุริยวรรณกรรมให้มีแซกโซโฟนรวมอยู่ด้วย เช่น Berlioz, Meyerbee, Saint – Saens, Bizet, Richard Strauss, Milhaud, Debussy, Ibert, Hindemith เป็นต้น โดยเฉพาะดนตรีแจ๊สในอเมริกา แซกโซโฟนกลายเป็นเครื่องดนตรีเอกชิ้นหนึ่ง

เนื่องจากความนิยมของแซกโซโฟนมีอยู่สูง การผลิตเครื่องด้วยมือทำให้ไม่ทันกับความต้องการในปี ค.ศ.1885 ซีจีคอนน์ ได้ตั้งโรงงานผลิตแซกโซโฟนในอเมริกา ในระยะต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 20 บริษัทเฮนรี เซลเมอร์ (Selmer) แห่งปารีสได้ซื้อร้านของอดอล์ฟ แซ็ก จากลูกชายของเขา มาดำเนินการแทน และได้ผลิตแซกโซโฟนยี่ห้อเซลเมอร์ (Selmer) ครั้งแรกในปี ค.ศ.1920 (สุกรี เจริญสุข, 2545 หน้า 2)

ชนิดของแซกโซโฟน

ตระกูลแซกโซโฟนเป็นตระกูลใหญ่เช่นเดียวกับคลาริเน็ต แซกโซโฟนมีขนาดต่าง ๆ ถึง 7 ขนาดด้วยกัน ดังนี้

➤➤ 1. โซปราโนแซกโซโฟน (Soprano Saxophone)

เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบาและมีความถี่ไม่สูงที่สุด มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา จึงสามารถถือไว้ในมือได้ง่ายโดยไม่ต้องใช้สายสะพายแซกโซโฟนก็ได้ โซปราโนแซกโซโฟนไม่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการหัดเล่นแซกโซโฟนใหม่ๆ เนื่องจากมีความยากในการคุมเสียงมากกว่าอัลโต้แซกโซโฟนและเทเนอร์แซกโซโฟน ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนไวโอลินในช่วงโพสิชั่นที่หนึ่ง (1st) ในวงประเภทเครื่องเป่า ระดับเสียง Bb เท่ากับเครื่องดนตรีคลาริเน็ตและทรมเป็ต ในปัจจุบันโซปราโนแซกโซโฟนจะมีรูปทรงให้เลือก 2 แบบ คือแบบตรง และแบบโค้งก็จะมีลักษณะเหมือนกับอัลโต้แซกโซโฟนแต่มีขนาดเล็กกว่า (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 2 โซปราโนแซกโซโฟน

ที่มา : ศุภชา พิธิรักษ์, 2558

2. อัลโต้แซกโซโฟน (Alto Saxophone)

เป็นแซกโซโฟนที่ค่อนข้างเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้น เนื่องจากเป็นแซกโซโฟนที่เป่าง่ายกว่าโซปราแซกโซโฟนและมีน้ำหนักเบากว่าเทเนอร์แซกโซโฟน อัลโต้แซกโซโฟนสามารถเป่าได้ในดนตรีหลายๆ สไตล์ไม่ว่าจะเป็นสไตล์คลาสสิก, ป๊อป, แจ๊ส แต่นักดนตรีคลาสสิกจะนิยมใช้อัลโต้แซกโซโฟนในการเล่นมากกว่าการใช้แซกโซโฟนชนิดอื่นๆ รวมถึงการเล่นดนตรีแบบแจ๊ส คอนเสิร์ตหรือมาร์ชชิงแบรนด์ก็เช่นกัน ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนไวโอลิน วิโอล่าในวงประเภทเครื่องเป่า อัลโต้แซกโซโฟนจึงเป็นแซกโซโฟนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในเอเชีย (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 3 อัลโต้แซกโซโฟน

ที่มา : ศุภษา พิธิวัฒน์, 2558

>> 3. เทเนอร์แซกโซโฟน (Tenor Saxophone)

เป็นแซกโซโฟนที่ถูกใช้มากในการเล่นดนตรีแนวแจ๊ส แต่ก็สามารถเห็นเทเนอร์แซกโซโฟนได้ในการเล่นดนตรีแบบอื่นๆ เสียงของเทเนอร์แซกโซโฟนจะมีลักษณะแบบนุ่มๆ อ้วนๆ ระดับเสียง Bb และต่ำกว่าอัลโต้แซกโซโฟนและโซปราโนแซกโซโฟน รองจากอัลโต้แซกโซโฟน (โทนเสียงที่เล่นได้จะอยู่ในโทนอัลโต้ เทเนอร์) ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนไวโอล่าในวงประเภทเครื่องเป่า และเทเนอร์แซกโซโฟนก็น่าจะเป็นตัวเลือกที่มีมือใหม่ควรจะใช้ในการเริ่มต้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 4 เทเนอร์แซกโซโฟน

ที่มา : ศุภชา พิธิภัณฑ์, 2558

>> 4. บาร์โธนีแซกโซโฟน (Baritone Saxophone)

เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดใหญ่และมีความถี่เสียงต่ำ แต่ยังสามารถที่จะบรรเลงเดี่ยวได้ เพราะโทนเสียงอยู่ในช่วงโทนเทเนอร์-เบส ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนเชลโล่ในวงประเภทเครื่องเป่า แต่มีราคาค่อนข้างแพง และมีน้ำหนัก ดังนั้นบาร์โธนีแซกโซโฟนจึงไม่เหมาะแก่นักแซกโซโฟนมือใหม่ทั้งหลาย ความยาวท่อของบาร์โธนีแซกโซโฟนจะอยู่ประมาณ 7 ฟุต (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 5 บาร์โธนีแซกโซโฟน
ที่มา : ศุภชา พิธิวัฒน์, 2558

>> 5. เบสแซกโซโฟน (Bass Saxophone)

ระดับเสียงของเบสแซกโซโฟนเป็นระดับเสียง Bb เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ มีเสียงต่ำกว่าเทเนอร์แซกโซโฟน 1 ช่วงเสียงหรือคู่แปดและต่ำกว่าบาริโทนแซกโซโฟน เป็นคู่ 4 เล่นโทนเสียงเบสเป็นหลัก ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนเสียงคอนทราเบสในวงประเภทเครื่องเป่า (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 6 เบสแซกโซโฟน

ที่มา : กาญจนาวดี โคตรเสนา, 2558

6. คอนทราเบส แซกโซโฟน (Contrabass Saxophone) (Eb)

เป็นเครื่องที่มีขนาดเกือบที่จะใหญ่ที่สุด มีความยาวเป็นสองเท่าของบาริโทนแซกโซโฟน มีความสูงของเครื่องมากกว่าคนเล็กน้อย มีช่วงเสียงต่ำกว่าบาริโทนแซกโซโฟน 1 ช่วงเสียงหรือคู่แปด เป็นเครื่องดนตรีที่พบเห็นได้ยาก และมีการผลิตอยู่ไม่มาก ลักษณะเสียงจะเป็นลักษณะเสียงต่ำ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 7 คอนทราเบส แซกโซโฟน
ที่มา : กาญจนาวดี โคตรเสนา, 2558

>> 7. ซับคอนทราเบส แซกโซโฟน (Subcontrabass Saxophone)

เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2558)

ภาพที่ 8 ซับคอนทราเบส แซกโซโฟน

ที่มา : อนุรักษ์ ดันแพง, 2558

แซกโซโฟนที่นิยมในปัจจุบัน

แซกโซโฟนที่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 4 ชนิดด้วยกัน คือ โซปราโนแซกโซโฟน อัลโตแซกโซโฟน เทเนอร์แซกโซโฟนและบาริโทนแซกโซโฟน ในบรรดา 4 ชนิดที่กล่าวมานี้โซปราโนแซกโซโฟน เป็นแซกโซโฟนที่มีเสียงความถี่เสียงสูงที่สุด ตามด้วยอัลโตแซกโซโฟน เทเนอร์แซกโซโฟน และสุดท้ายที่ต่ำสุดคือบาริโทนแซกโซโฟน (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2558)

โซปราโนแซกโซโฟน

อัลโตแซกโซโฟน

เทเนอร์แซกโซโฟน

บาริโทนแซกโซโฟน

ภาพที่ 9 แซกโซโฟนที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

ที่มา : ศุภชา พิธิวัฒน์, 2558

การเลือกแซกโซโฟน

สิ่งที่ควรพิจารณาโดยทั่ว ๆ ไป ในการเลือกแซกโซโฟน มีดังนี้

1. ความหนา ความบาง ความแข็งแรงของโลหะที่ใช้ เพราะถ้าโลหะที่ใช้หนาเกินไปจะทำให้เสียงทึบ หรือถ้าโลหะบางเกินไปทำให้บุบง่ายแป้นนิ้วและสปริงต่างๆ แข็งแรงอยู่ในลักษณะที่ควรจะเป็นหรือไม่
2. นวม การประกอบนวม ประณีตหรือไม่ นวมทุกนวมปิดสนิท ความห่างระหว่างนวม และช่องหน้าต่างกว้างหรือแคบเกินไป เหล่านี้ก็เป็นสาเหตุทำให้เสียงแซกโซโฟนเปลี่ยนแปลงได้
3. เสียงโลหะ กระแทกโลหะ จับแซกโซโฟนแล้วลองกดแป้นนิ้วเพื่อดูการทำงานของสปริง ถ้ามีเสียงเหมือนโลหะกระแทกโลหะ แล้วแสดงว่าจะต้องมีอะไรผิดปกติ เพราะไม่มีจุดใดในแซกโซโฟนที่จะทำให้เกิดเสียงเหมือนโลหะกระแทกกัน
4. ระยะห่างระหว่างนวมและช่องหน้าต่าง แต่ละช่องเท่ากันหรือไม่ ความหนาบางของนวม แต่ละตัวเท่ากันหรือไม่ ซึ่งความผิดปกติของระยะห่างระหว่างนวมกับช่องหน้าต่างและความหนาบางของนวมที่ไม่เท่ากัน สามารถซ่อมได้โดยช่างผู้มีฝีมือ
5. ระบบการทำงานของสปริง แข็งหรืออ่อนเกินไป ถ้าสปริงแข็งเกินไปก็จะทำให้แป้นนิ้วกดยาก ถ้าสปริงอ่อนก็จะทำให้แป้นนิ้วสั่นหลังจากการกด อย่างไรก็ตามอย่าพยายามดัดหรือเปลี่ยนแปลงประการหนึ่งประการใด เพราะเป็นการซ่อมชั่วคราวเท่านั้น ทางที่ดีต้องเปลี่ยนสปริงใหม่
6. ลูกกล้อระหว่างนิ้วที่ D# กับ C ต่ำ บริเวณ B กับ Bb และนิ้ว C# มีความคล่องตัวในการหมุนไปทางใดทางหนึ่งหรือเปล่าต้องหมุนได้สะดวก
7. ช่องว่างระหว่างเสาแป้นนิ้ว และด้านแป้นนิ้วข้างหนึ่งข้างใดหรือทั้งสองข้างหลวม เป็นสาเหตุที่ทำให้ นวมปิดไม่สนิทเนื่องจากความบกพร่องของการประกอบ แซกโซโฟน (สุกรี เจริญสุข, 2545 หน้า 6)

ส่วนประกอบแซกโซโฟน

➤➤ ส่วนที่ 1 Mouthpiece ซึ่งเป็นส่วนของแน้ทจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. ที่รัดลิ้น จะทำหน้าที่รัดลิ้นเข้ากับตัว Mouthpiece เพื่อให้เกิดการสั่นสะเทือนกับตัวแน้ท และเกิดเสียงขึ้น
2. ลิ้น ลิ้นทำด้วยวัสดุไม้ไผ่ส่วนปลายตัดเป็นรูปโค้งมนส่วนทางโคนจะแข็ง เพื่อรัดลิ้นให้เข้ากับตัว Mouthpiece
3. Mouthpiece มีทั้งที่ทำจากพลาสติกและโลหะซึ่งจะมีผลในเรื่องของเสียง โดยปากโลหะจะให้เสียงที่ดังกังวานแต่ไม่อ่อนหวาน ส่วนที่ทำจากพลาสติกมีความนุ่มนวลกว่าแต่เสียงจะไม่กระด้าง และส่วนจะทำให้เสียงที่กระด้างและไม่กระด้างก็ขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกซ้อม

➤➤ ส่วนที่ 2 Neck หรือคอแซกโซโฟน

ส่วนคอ ส่วนนี้จะสามารถถอดได้เช่นเดียวกับแน้ท ใช้ประกอบเข้ากับตัวเครื่องเพื่อจะเป็นส่วนโค้งของแซกโซโฟนและเป็นที่ประกอบเสียบแน้ท และจะมีกระเดื่องซึ่งเป็นตัวปิดเปิดรูในการเปลี่ยนเสียง

➤➤ ส่วนที่ 3 Body ตัวเครื่อง

คือ ส่วนประกอบหลักของเครื่องดนตรี จะมีส่วนประกอบมากมายในตัวเครื่องซึ่งผู้ฝึกหัดต้องให้ความสำคัญกับรายละเอียดของตัวเครื่องให้มาก เนื่องจากจะต้องสัมผัสกับตัวเครื่องตลอดเวลาขณะเป่า และจะเป็นที่ไวสำหรับจับและกำเนิดเสียงตัวโน้ตต่างๆ

ส่วนประกอบแซกโซโฟนทั้ง 3 ส่วนนี้สามารถแยกออกจากกันได้ สำหรับส่วนหัวแซกโซโฟนจะมีลิ้นประกอบอยู่ ซึ่งลิ้นสามารถเปลี่ยนได้และมีหมายเลขต่างกัน เช่น 1.5, 2, 2.5 เหมาะสำหรับผู้ฝึกใหม่ เพราะลิ้นจะมีลักษณะอ่อน ส่วนลิ้นหมายเลข 3, 3.5 และ 4 เหมาะสำหรับผู้ที่มีความชำนาญหรือนักดนตรีอาชีพ

ส่วนที่เป็นลำตัวของแซกโซโฟนจะมีส่วนประกอบต่างๆ ที่มีลักษณะคล้ายกระเดื่อง ซึ่งจะแยกออกเป็นจุดต่างๆ ผู้ฝึกจะต้องใช้นิ้วมือซ้ายและนิ้วมือขวากดลงไปพร้อมกัน แล้วเป่าลมเข้าไปยังปากเป่า เสียงที่เกิดขึ้นจะมีระดับต่างกันไป (อาคม ทิฆมาทิน, 2552 หน้า 5)

แซกโซโฟนมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

ภาพที่ 10 ส่วนประกอบของแซกโซโฟน

ที่มา : ศุภชา พิริภักดิ์, 2558

วิธีการประกอบเครื่อง

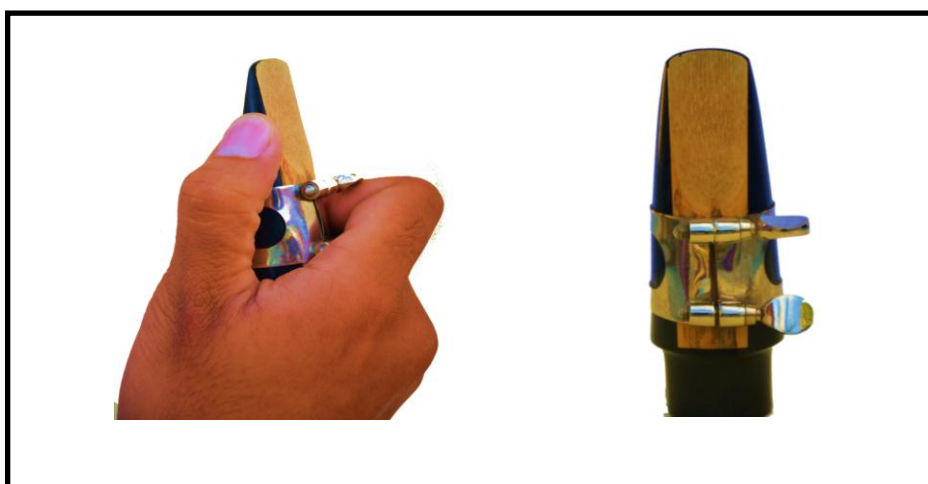
1. ประกอบคอปากเป่าเข้ากับตัวเครื่องแล้วขันน็อต ยึดคอปากเป่าให้แน่น อาจจะทา Slide Grease บาง ๆ ที่คอปากเป่าด้วยก็ได้

ภาพที่ 11 วิธีประกอบเครื่อง

ที่มา : สุกรีย์ อุดคนดี ถ่ายภาพ, 2558

2. ประกอบลิ้นเข้ากับปากเป่าโดยให้ปากเป่าเหลื่อมออกมาเล็กน้อย

ภาพที่ 12 การประกอบลิ้นเข้ากับปากเป่า

ที่มา : สุกรีย์ อุดคนดี ถ่ายภาพ, 2558

3. ประกอบปากเป่าเข้ากับคอปากเป่า โดยทาขี้ผึ้ง Cork grease ที่ปลายคอปากเป่าเล็กน้อย แล้วค่อยๆ หมุนปากเป่าสวมเข้าไป

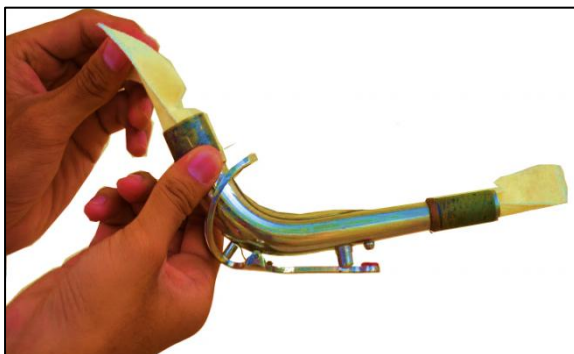
ภาพที่ 13 การประกอบปากเป่าเข้ากับคอปากเป่า

ที่มา : สุกฤษฎี อุดคนดี ถ่ายภาพ, 2558

การดูแลรักษาแซกโซโฟน

การดูแลรักษาแซกโซโฟน เป็นเรื่องที่ไม่ใช่เรื่องยาก แต่ต้องอาศัยการปฏิบัติจนเป็นนิสัย

>> การดูแลรักษาภายใน

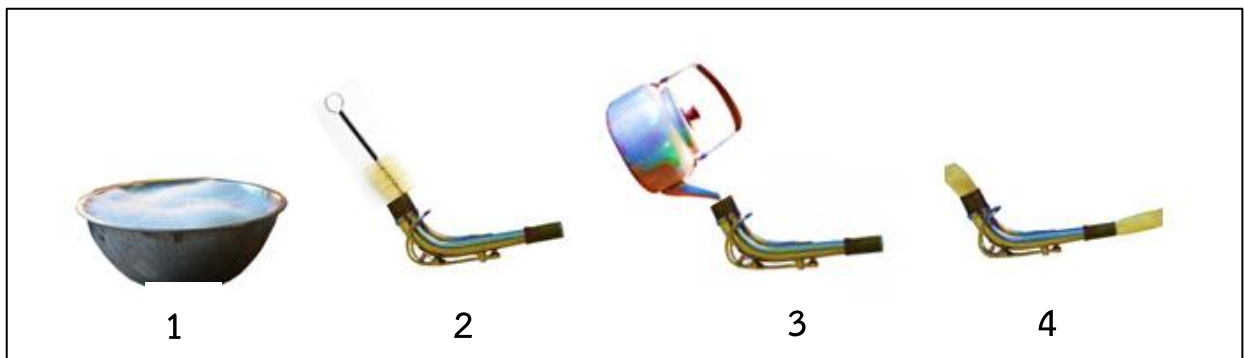

ภาพที่ 14 การดูแลรักษาแซกโซโฟน

ที่มา : สุกฤษฎี อุดคนดี ถ่ายภาพ, 2558

การดูแลรักษาภายใน ควรทำดังนี้

1. เช็ดทำความสะอาดปากเป่าและคอปากเป่าด้วยผ้าทำความสะอาด (Cleaning Swab) สำหรับ Baritone Saxophone ให้ปล่อยน้ำลายที่คอปากเป่าออกให้หมด
2. ใช้อุปกรณ์จากชุดทำความสะอาด Saxophone ทำความสะอาดภายใน ตามรูป
3. ควรทำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และควรทำความสะอาดคอปากเป่าตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 3.1 ผสมน้ำสบู่ (Brass Soap) กับน้ำอุ่น (30 - 40 องศา) ในอัตราส่วน น้ำสบู่ 1 ส่วน ต่อน้ำอุ่น 10-15 ส่วน
 - 3.2 ปิดรูเสียงที่คอปากเป่า เพื่อไม่ให้น้ำไหลออกทางรู
 - 3.3 ใช้สไลด์แรงจุ่มน้ำสบู่ทำความสะอาดภายในคอปากเป่าให้ทั่ว
 - 3.4 ล้างน้ำสบู่และคราบสกปรกออกให้หมดด้วยน้ำสะอาด
 - 3.5 เช็ดคอปากเป่าให้แห้งด้วยผ้าทำความสะอาด (Cleaning Swab)

ภาพที่ 15 การทำความสะอาดคอปากเป่า

ที่มา : สุกรีชัย อุตุคณติ ถ่ายภาพ, 2558

>> การดูแลรักษาภายนอก

ภาพที่ 16 การดูแลรักษาภายนอก
ที่มา : สุกฤษฎ์ อุดคนดี ถ่ายภาพ, 2558

การดูแลรักษาภายนอก ควรทำดังนี้

1. เช็ดทำความสะอาดตัวเครื่องภายนอกด้วยผ้า Polishing Cloth โดยอาจจะชุบน้ำยา Lacquer Polish สักเล็กน้อยเช็ดบริเวณที่สกปรกมาก สำหรับเครื่องที่เคลือบด้วยแลคเกอร์พิเศษ ห้ามใช้น้ำยาเช็ดนิเกิล (Metal Polish) เพราะจะทำให้แลคเกอร์ที่เคลือบอยู่หลุดออกได้ ส่วนเครื่องที่ชุบน้ำเงินให้ใช้น้ำยาขัดเงิน (Silver Polish) แทน

2. การใช้น้ำยาขัดเครื่องควรกระทำเฉพาะบริเวณที่เป็นตัวเครื่องเท่านั้น การทำความสะอาดกระเดื่องนั้นควรนำผ้ามาพับเป็นแถบเล็กแล้วสอดเข้ากับร่องต่างๆ ของกระเดื่องเช็ดเพียงเบาๆ หากเป็นซอกที่ผ้าเข้าไม่ถึงก็ให้ใช้ลวดสักหลาด

>> การดูแลรักษานวม

น้ำและของเหลวทุกชนิดเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ต่อนวม จึงห้ามนำเครื่องไปล้างน้ำหรือโดนฝน และภายหลังการใช้เครื่องทุกครั้งจะต้องซับความชื้นออกจากนวมด้วยกระดาษซับนวม (Cleaning Paper) โดยสอดกระดาษซับนวมเข้าไประหว่างรูเสียงกับนวม แล้วกดแป้นหรือกระเดื่องของนวมนั้นหลายๆ ครั้ง จนนวมแห้ง รูเสียงของ Octave Key ก็มีความสำคัญไม่น้อยเมื่อมีฝุ่นหรือคราบสกปรกเกาะติดมากๆ อาจจะทำให้เสียงที่เป่าออกมาเพี้ยนไม่สมบูรณ์ ควรทำความสะอาดด้วยลวดสักหลาด (Tone hole cleaner) และกระดาษซับนวมเป็นประจำ

แบบฝึกหัดที่ 1

เรื่อง ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน

ผลการเรียนรู้

1. เข้าใจและสามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน
2. อธิบายการเลือกแซกโซโฟน วิธีการประกอบเครื่องและการดูแลรักษาแซกโซโฟน

คำชี้แจง : จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ผิด (10 คะแนน)

- 1. อัลโตแซกโซโฟนได้รับความนิยมมากที่สุดในตระกูลแซกโซโฟน
- 2. ออดอล์ฟ แซก(Adolphe Sax) เป็นผู้ประดิษฐ์แซกโซโฟนคนแรก
- 3. โซปราโนแซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงที่สุดในตระกูลแซกโซโฟน
- 4. แซกโซโฟน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนเม้าท์พีซ ส่วนคอ และส่วนลำตัว
- 5. นักดนตรีมักนิยมนำบาร์โตนแซกโซโฟนไปบรรเลงในวงแจ๊ส
- 6. เทเนอร์แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
- 7. แซกโซโฟนใช้กำพวดในการเป่า
- 8. ใช้น้ำทำความสะอาดแซกโซโฟนหลังจากการเป่าเสร็จ
- 9. ลิ้นแซกโซโฟนทำด้วยวัสดุไม้ไผ่
- 10. แซกโซโฟนให้เสียงแผด กระด้าง ไม่นุ่มนวล

แบบฝึกหัดที่ 2

เรื่อง ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน

ผลการเรียนรู้

1. เข้าใจและสามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน
2. อธิบายการเลือกแซกโซโฟน วิธีการประกอบเครื่องและการดูแลรักษาแซกโซโฟน

คำชี้แจง : จงบอกชื่อแซกโซโฟนและส่วนประกอบของแซกโซโฟน (10 คะแนน)

1.

คำตอบ.....

.....
.....

2.

คำตอบ.....

.....
.....

คำตอบ.....
.....
.....

คำตอบ.....
.....
.....

คำตอบ.....
.....
.....

คำตอบ.....
.....
.....

7.

คำตอบ.....

.....
.....

8.

คำตอบ.....

.....
.....

9.

คำตอบ.....

.....
.....

10.

คำตอบ.....

.....
.....

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (×) ตัวเลือก ก, ข, ค และ ง ในกระดาษคำตอบ ที่ถูกต้องที่สุด

1. ใครคือผู้ประดิษฐ์แซกโซโฟนเป็นคนแรก
 - ก. อดอล์ฟ แซ็ก
 - ข. โทมัส เอดิสัน
 - ค. จอห์น เอฟ. เคนเนดี้
 - ง. จอห์น วินสตัน โอะโนะ เลนนอน
2. แซกโซโฟนมีหลายขนาดต่างๆ กัน มีด้วยกันกี่ชนิด
 - ก. 6 ชนิด
 - ข. 7 ชนิด
 - ค. 8 ชนิด
 - ง. 10 ชนิด
3. แซกโซโฟนมีการบรรเลงแบบใด
 - ก. ดีด
 - ข. สี
 - ค. ดี
 - ง. เป่า
4. แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีในตระกูลใด
 - ก. เครื่องลมไม้
 - ข. เครื่องลมทองเหลือง
 - ค. เครื่องสาย
 - ง. เครื่องกระทบ
5. แซกโซโฟนผลิตจากวัสดุอะไร
 - ก. ไม้
 - ข. โลหะ
 - ค. พลาสติก
 - ง. ทองเหลือง
6. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่จัดอยู่ในประเภทเครื่องเป่าลมไม้
 - ก. ทรัมเป็ต
 - ข. คลาริเน็ต
 - ค. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์
 - ง. แซกโซโฟน

7. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่อยู่ในตระกูลแซกโซโฟน

- ก. โซปราโนแซกโซโฟน
- ข. เทเนอร์แซกโซโฟน
- ค. บาริโตนแซกโซโฟน
- ง. คลาริเน็ตแซกโซโฟน

8. แซกโซโฟนเครื่องใด มีความถี่เสียงต่ำ

- ก. อัลโต้แซกโซโฟน
- ข. เทเนอร์แซกโซโฟน
- ค. โซปราโนแซกโซโฟน
- ง. บาริโตนแซกโซโฟน

9. แซกโซโฟนเครื่องใด มีขนาดเล็กที่สุด

- ก. โซปราโนแซกโซโฟน
- ข. อัลโต้แซกโซโฟน
- ค. เทเนอร์แซกโซโฟน
- ง. บาริโตนแซกโซโฟน

10. แซกโซโฟนเครื่องใด มีขนาดใหญ่ที่สุด

- ก. โซปราโนแซกโซโฟน
- ข. อัลโต้แซกโซโฟน
- ค. เทเนอร์แซกโซโฟน
- ง. ซับคอนทราเบสแซกโซโฟน

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

สรุปผล

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
รวม 10 คะแนน	
เกณฑ์การประเมิน	
8-10 คะแนน ผ่าน	ผ่าน ☐
1-7 คะแนน ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน ☐

บรรณานุกรม

- สุกรี เจริญสุข. (2545). ศิลปะการเป่าแซกโซโฟน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มิวสิคทอล์ค.
- อาคม ทิฆวนาทิน. (2552). แซกโซโฟน Saxophone เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เอ็มไอเอส.
- กาญจนาวดี โคตรเสนา. เบสแซกโซโฟน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://saxophonedd.blogspot.com/2012/07/blog-post_21.html (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)
- _____. คอนทราเบสแซกโซโฟน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://saxophonedd.blogspot.com/2012/07/blog-post_21.html (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)
- กัจจกร กาญจนถาวร. แซกโซโฟน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://sax-kamjohn.blogspot.com/2008/12/saxophone_803.html (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)
- ณัฐวุฒิ ตันแพง. แซกโซโฟน Saxophone. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://saxophone-woodwind.blogspot.com> (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. แซกโซโฟน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/แซกโซโฟน> (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)
- ศุภาฯ พิธิวัฒน์. ชนิดของsaxophone. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/puiisaxophone/saxophone/chnidแซกโซโฟน> (วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2558)

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	×			
2		×		
3			×	
4				×
5	×			
6		×		
7		×		
8			×	
9	×			
10				×

สรุปผล

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
รวม 10 คะแนน	
เกณฑ์การประเมิน	
8-10 คะแนน ผ่าน	ผ่าน ☐
1-7 คะแนน ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน ☐

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

เรื่อง ประวัติและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแซกโซโฟน

ผลการเรียนรู้

1. เข้าใจและสามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน
2. อธิบายการเลือกแซกโซโฟน วิธีการประกอบเครื่องและการดูแลรักษาแซกโซโฟน

คำชี้แจง : จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ผิด (10 คะแนน)

-✓..... 1. อัลโตแซกโซโฟนได้รับความนิยมมากที่สุดในตระกูลแซกโซโฟน
-✓..... 2. ออดอล์ฟ แซ็ก(Adolphe Sax) เป็นผู้ประดิษฐ์แซกโซโฟนคนแรก
-✓..... 3. โซปราโนแซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงที่สุดในตระกูลแซกโซโฟน
-✓..... 4. แซกโซโฟน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนมัทพีซ ส่วนคอ และส่วนลำตัว
-✗..... 5. นักดนตรีมักนิยมนำบาร์โตนแซกโซโฟนไปบรรเลงในวงแจ๊ส
-✗..... 6. เทเนอร์แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
-✗..... 7. แซกโซโฟนใช้กำพวดในการเป่า
-✗..... 8. ใช้น้ำทำความสะอาดแซกโซโฟนหลังจากการเป่าเสร็จ
-✓..... 9. ลิ้นแซกโซโฟนทำด้วยวัสดุไม้ไผ่
-✗..... 10. แซกโซโฟนให้เสียงแผด กระด้าง ไม่นุ่มนวล

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2

เรื่อง ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน

ผลการเรียนรู้

1. เข้าใจและสามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ชนิดและส่วนประกอบของแซกโซโฟน
2. อธิบายการเลือกแซกโซโฟน วิธีการประกอบเครื่องและการดูแลรักษาแซกโซโฟน

คำชี้แจง : จงบอกชื่อแซกโซโฟนและส่วนประกอบของแซกโซโฟน (10 คะแนน)

1.

คำตอบ.....โซปราโนแซกโซโฟน.....

..... (Soprano Saxophone).....

.....

2.

คำตอบ.....อัลโต้แซกโซโฟน.....

..... (Alto Saxophone).....

.....

คำตอบ..... เทเนอร์แซกโซโฟน.....

..... (Tenor Saxophone).....

.....

คำตอบ..... บาร์โธนแซกโซโฟน.....

..... (Baritone Saxophone).....

.....

คำตอบ..... เบสแซกโซโฟน.....

..... (Bass Saxophone).....

.....

คำตอบ..... คอนทราเบส แซกโซโฟน.....

..... (Contrabass Saxophone).....

.....

7.

คำตอบ.....ซับคอนทราเบส แซกโซโฟน.....
 (Subcontrabass Saxophone).....

8.

คำตอบ.....เม้าท์พีซ.....
(Mouthpiece).....

9.

คำตอบ.....คอแซกโซโฟน.....
(Neck).....

10.

คำตอบ.....ตัวเครื่อง.....
(Body).....

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	×			
2		×		
3				×
4	×			
5		×		
6	×			
7				×
8				×
9	×			
10				×

สรุปผล

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
รวม 10 คะแนน	
เกณฑ์การประเมิน	
8-10 คะแนน ผ่าน	ผ่าน ☐
1-7 คะแนน ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน ☐